

9

COĞRAFYA

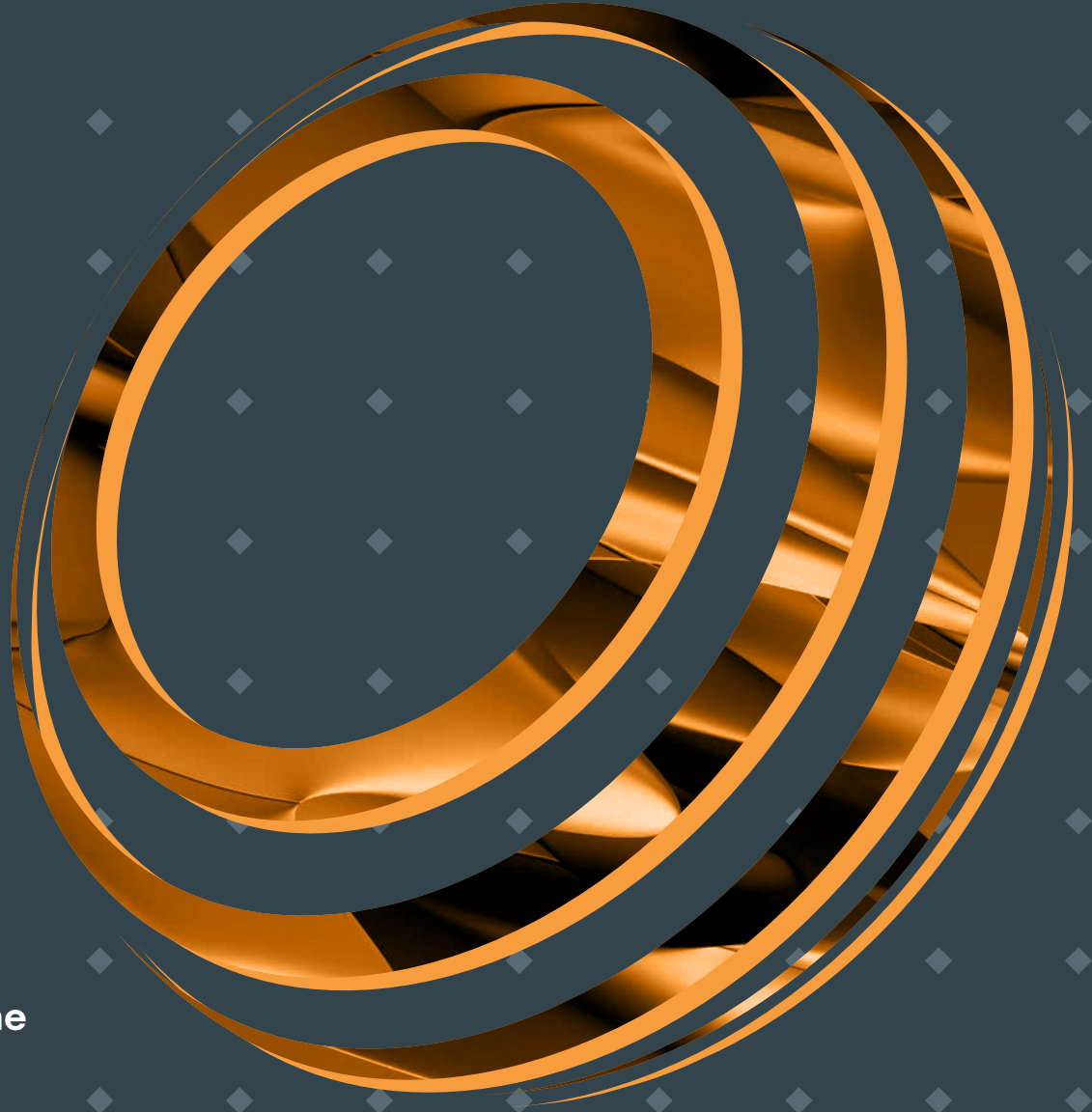
Soru Bankası

22 Föy

Kavrama
Testleri

Pekiştirme
Testleri

 tudem

Föy Planı

ÜNİTE	FÖY NO.	KONU
1. ÜNİTE: DOĞAL SİSTEMLER	1	Doğa ve İnsan Etkileşimi, Coğrafyanın Konusu ve Bölümleri, Önemi ve Gelişimi
	2	Dünyanın Şekli ve Hareketleri
	3	Coğrafi Koordinat Sistemi
	4	Harita Bilgisi
	5	İklim Bilgisi-Sıcaklık
	6	İklim Bilgisi-Basınç ve Rüzgârlar
	7	1. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI-1
	8	1. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI-2
1. ÜNİTE: DOĞAL SİSTEMLER	9	İklim Bilgisi-Nemlilik ve Yağış
	10	Büyük İklim Tipleri
	11	Türkiye'nin İklimi
	12	1. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI-1
	13	1. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI-2
2. ÜNİTE: BEŞERİ SİSTEMLER	14	Yerleşme ve Yerleşmenin Gelişimi
	15	Türkiye'de Yerleşmeler
	16	2. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
3. ÜNİTE: KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER	17	Bölge Kavramı ve Türleri-Bölge Sınırları
	18	3. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
4. ÜNİTE: ÇEVRE VE TOPLUM	19	Doğal Ortam ve İnsan
	20	4. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
	21	2. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI-1
	22	2. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI-2

9. SINIF COĞRAFYA SORU BANKASI

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ 1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu | DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6
Malıköy / ANKARA 0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-9604-36-9 | YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041 | MATBAA SERTİFİKA NO: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

- Doğal şartlar altında insan etkisi olmadan gelişen olayların oluşturduğu ortama “doğal ortam” denir. Ova, mağara, akarsu, vadi ve plato gibi oluşumlar, doğal ortamı oluşturan unsurlardır. Doğal ortam atmosfer, litosfer, hidrosfer ve biyosfer olmak üzere dörde ayrılır:
- **Atmosfer (Hava küre):** Yerküreyi çevreleyen gazlardan oluşan ve hava olaylarının meydana geldiği ortamdır.
- **Litosfer (Taş küre):** Kayaçlardan oluşan ve üzerinde yer şekillerinin bulunduğu yerkürenin üst bölümüdür.
- **Hidrosfer (Su küre):** Okyanus, deniz, göl ve akarsu gibi su kütlelerinin bulunduğu ortamdır.
- **Biyosfer (Canlı küre):** Canlıların bulunduğu yaşam alanlarıdır.
- İnsan faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan ortama **beşerî ortam** denir. Köprü, baraj, kara yolu gibi oluşumlar beşerî ortamı oluşturan unsurlardır.
- Doğal ortam ve beşerî ortam birlikte **coğrafi ortamı** meydana getirir.

1. İnsanların ve diğer canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı etkileşim içinde buldukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortama “doğal çevre” denir. Doğal çevrede yer alan ve insan müdahalesi olmaksızın oluşan her şeye ise “doğal unsur” adı verilir.

Vasco Da Gama Köprüsü

Atatürk Köprüsü

Zigana Tüneli

Everest Dağı

Belen Viyadükleri

Buna göre yukarıdakilerden hangisi doğal unsurlardan biridir?

A) I

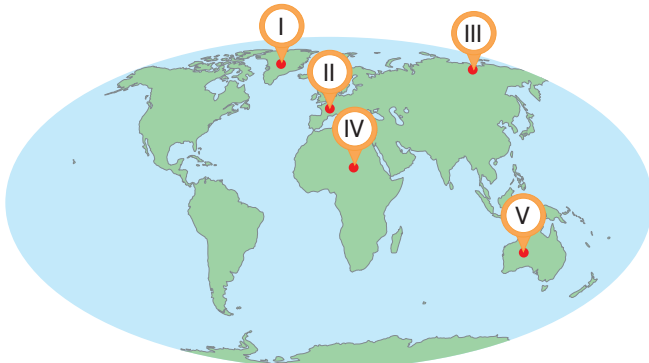
B) II

C) III

D) IV

E) V

2.

Doğal çevre koşulları insanların ekonomik faaliyetlerini belirlemektedir.

Buna göre yan tarafta verilen haritadaki numaralanmış alanların hangisinde ekonomik faaliyetler çevre koşullarından daha az etkilenir?

A) I

B) II

C) III

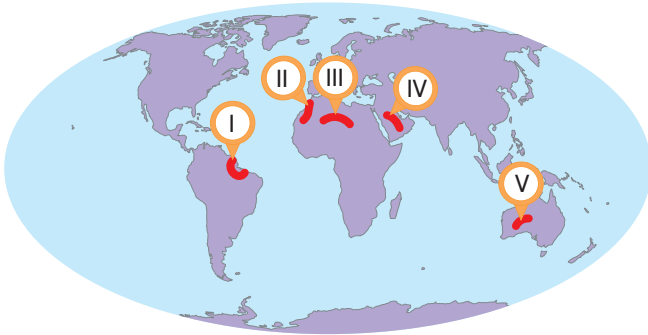
D) IV

E) V

3. Aşağıdakilerden hangisi doğanın insan üzerindeki etkisine örnek oluşturur?

- A) Bataklıkların kurutulup tarım alanına dönüştürülmesi
- B) Şanlıurfa'da yapı malzemesi olarak kerpiç kullanılması
- C) Ormanlara zarar verilmesi sonucu biyolojik çeşitliliğin azalması
- D) Tarım alanlarının sulanması amacıyla su kanallarının yapılması
- E) Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a geçiş için Panama Kanalı'nın açılması

4. Nemliliğin yüksek olduğu yerlerde gür orman örtüsü bulunmaktadır. Buna bağlı olarak insanlar konutlarını yaparken ahşap malzeme kullanmaktadır.

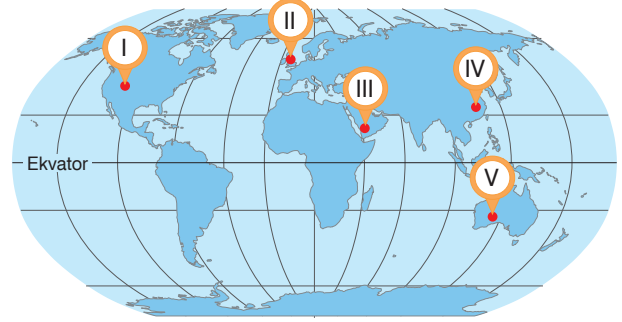
Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde yapı malzemesi olarak ahşap kullanılır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Aşağıdakilerden hangisi insanın doğaya etkisine örnek gösterilebilir?

- A) İsviçre'de kış turizminin gelişmesi
- B) İç Anadolu'da kerpiç evlerin görülmesi
- C) Karadeniz Bölgesi'nde ormancılık faaliyetlerinin yaygın olması
- D) Japonya'da yapay bir ada üzerine Kobe Havaalanı'nın yapılması
- E) Mısır, Libya, Tunus gibi ülkelerin mimarisinde güneş ışınlarının etkisini azaltacak yapıların görülmesi

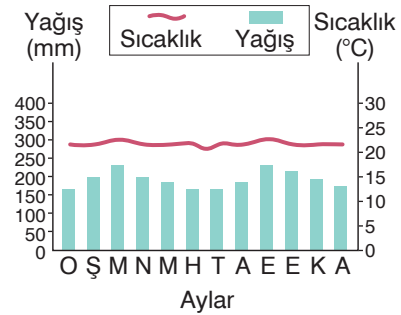
6. İnsanın ilk dönemlerinde doğanın egemenliği insan üzerinde daha etkiliyken Sanayi Devrimi ile birlikte insan, doğa üzerinde belirleyici bir rol oynamaya başlamıştır. Bu süreçten sonra doğa ve insan arasındaki etkileşim dengeleri olumsuz yönde değişmeye başlamıştır. İnsan nüfusunun hızla artışı ve sanayileşme ile doğal kaynakların tüketilmesi, insanın doğa üzerindeki etkisini göstermektedir.

Buna göre bahsedilen olay haritadaki numaralanmış alanların hangisinde ortaya çıkmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Aşağıda bir bölgenin aylık ortalama yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

Buna göre bu bölge ile ilgili;

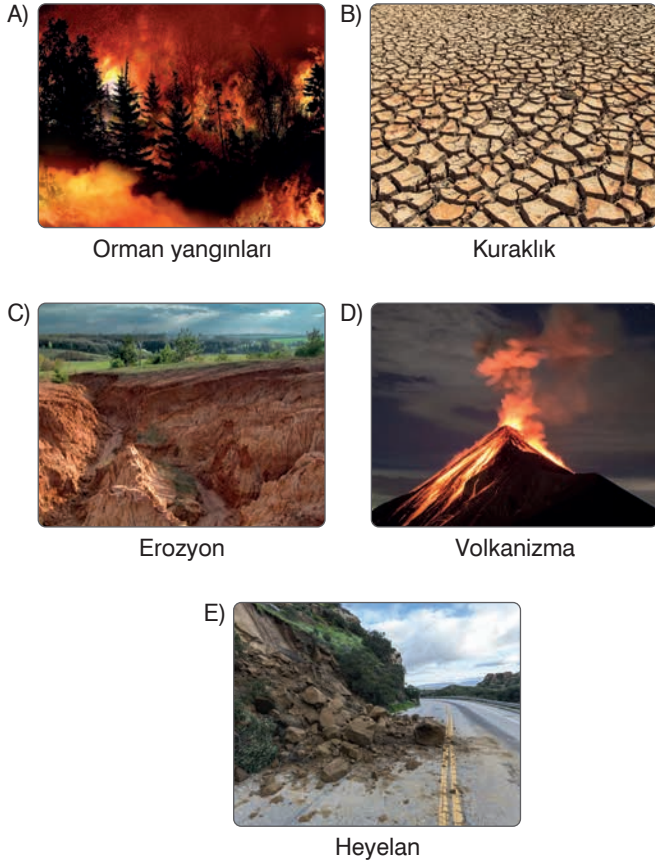
- I. Sıcaklık farkının az olmasına bağlı olarak insanlar yıl içinde mevsime göre daha az giysi değiştirir.
- II. Binaların yapımında kerpiç malzeme kullanılır.
- III. Bölgede ormanlar geniş yer kaplar.
- IV. Sıcaklığın yıl boyunca düşük olmasından dolayı seyrek nüfusludur.

değerlendirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. Aşağıdaki olaylardan hangisi üzerinde insan faaliyetlerinin etkisi yoktur?

2. Aşağıdakilerden hangisi, insanların doğal çevreye yapmış olduğu olumsuz etkilerden biri değildir?

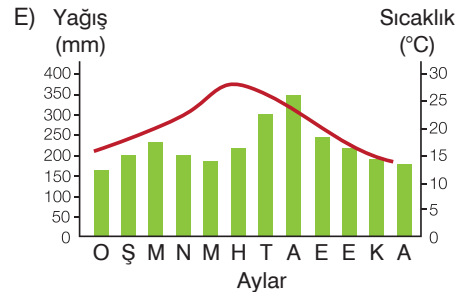
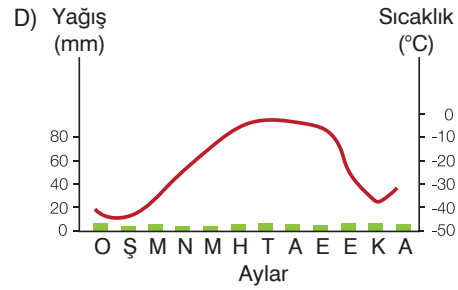
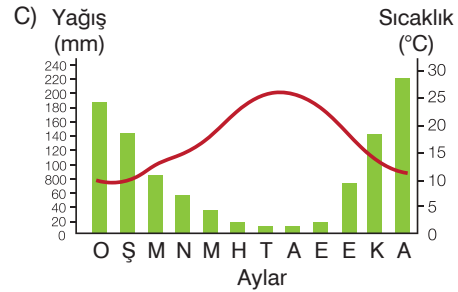
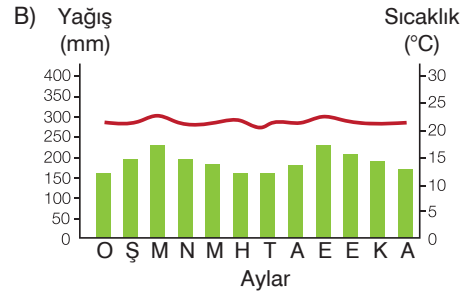
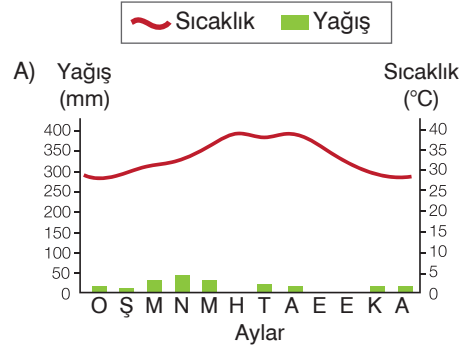
- A) Yer altı suyunun bilinçsiz kullanımı
- B) Ormanlık alanların koruma altına alınması
- C) Mera alanlarında aşırı otlatma yapılması
- D) Şehir alanlarını genişletmek amacıyla ormanların tahrip edilmesi
- E) Fosil yakıt kullanımı sonucu hava kirliliğinin artması

3. Aşağıdaki ülkelerin hangisinde insan faaliyetlerinin doğaya olumsuz etkisi daha fazladır?

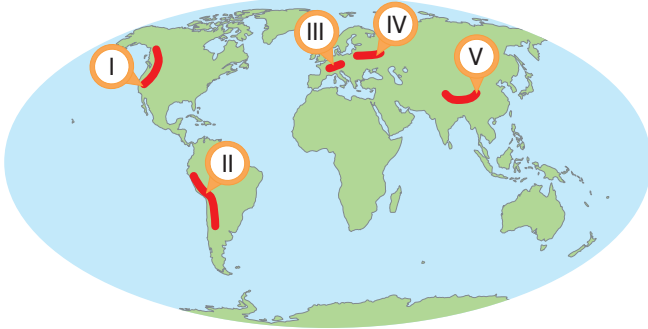
- A) Angola
- B) Çin
- C) Gana
- D) Senegal
- E) Botswana

4. İnsanlar yaşadıkları bölgenin iklim özelliklerine önemli ölçüde bağımlıdır.

Buna göre sıcaklık ve yağış grafiği hangisi gibi olan bir bölgede insanlar daha kalın kıyafetler tercih eder?

5. Ortalama yükseltinin ve eğimin az olduğu alanlar yerleşim yeri olarak daha fazla tercih edilir.

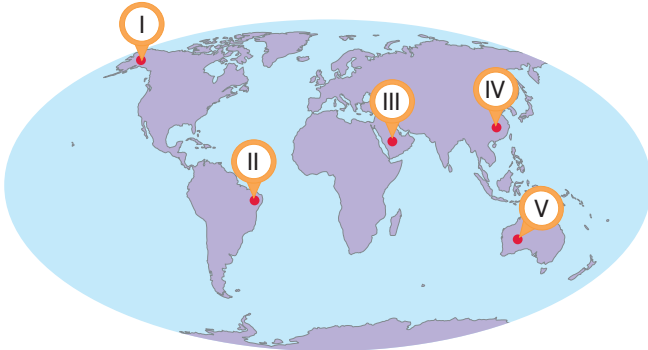
Buna göre haritada numaralanmış yerlerin hangisi yukarıdaki duruma örnek gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdakilerden hangisi insanın doğaya etkisine örnek gösterilemez?

- A) Tarım alanlarının yerleşime açılması
B) Yağmur ormanlarının tahrip edilmesi
C) Ulaşımın zor olduğu alanlarda tüneller yapılması
D) Tropikal fırtınaların sel ve taşkınlara sebep olması
E) Enerji üretimini sağlamak amacıyla akarsular üzerine barajlar yapılması

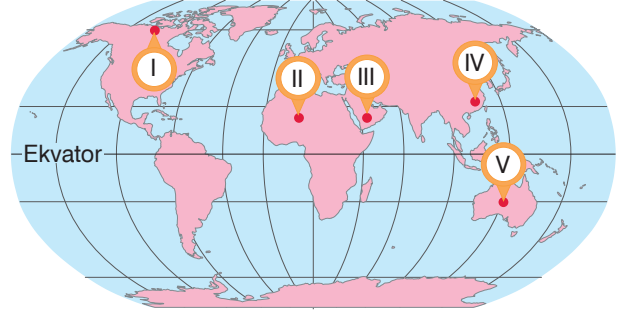
7. Soğuk iklim bölgelerinde toprak yılın büyük bir kısmında donmuş hâldedir. Bu bölgelerde insanlar tarım yapamadıklarından genellikle avcılıkla yaşamlarını devam ettirmektedir.

Buna göre haritadaki numaralanmış yerlerin hangisi yukarıdaki duruma örnek gösterilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

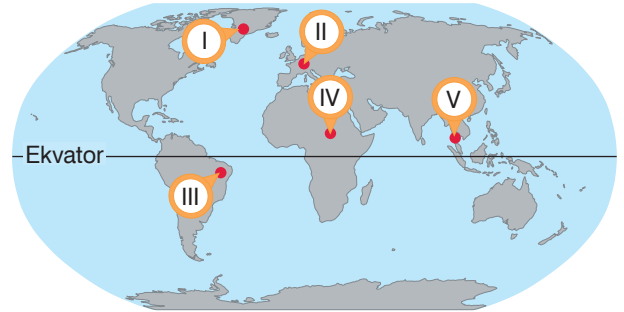
8. Doğal çevre insan etkinlikleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde insan yaşamı daha kolaydır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

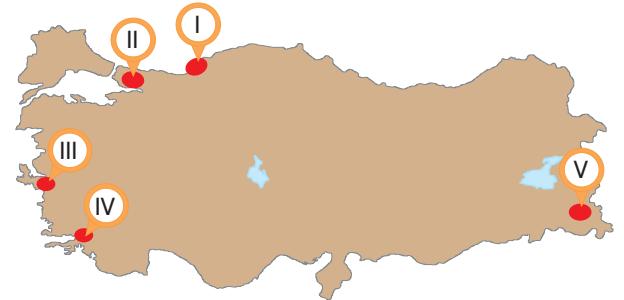
9. Ekonomik gelişmenin ve yaşam standartlarının yüksek olduğu ülkelerde, doğal koşulların insan yaşamına etkisi daha azdır.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde doğal koşulların insan yaşamı üzerinde daha az etkisi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 10.

Haritada numaralanmış alanların hangisinde beşeri faaliyetlerin biyosfer üzerindeki olumsuz etkisi daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- Doğal sistemleri fizikî coğrafya, beşerî sistemleri ise beşerî coğrafya incelemektedir.
- **Fizikî Coğrafya:** İnsanın içinde yaşadığı çevrenin doğal faktörlerini inceler. Fizikî coğrafyanın başlıca bilim alanları jeomorfoloji, klimatoloji, hidrografya, kartografya ve biyocoğrafyadır.
 - **Jeomorfoloji:** Yeryüzü şekillerini inceleyen bilim dalıdır.
 - **Klimatoloji:** Atmosferde meydana gelen iklim olaylarını inceler.
 - **Hidrografya:** Yer altı ve yer üstü sularını inceler.
 - **Kartografya:** Yeryüzünün bütünü veya bir bölümünün, düzleme aktarılma tekniklerini ve haritalardan yararlanma esaslarını inceler.
 - **Biyocoğrafya:** Bitki ve hayvan topluluklarının yeryüzüne dağılışını ve bu dağılışa etki eden faktörleri inceler.
- **Beşerî Coğrafya:** İnsanın çevreye yönelik tüm faaliyetlerini inceler. Beşerî coğrafyanın inceleme alanları nüfus coğrafyası, siyasi, sosyal, ekonomik ve tarihî coğrafyadır.

1.

And Dağları

Baykal Gölü

Çita

Dünya Haritası

Yukarıdaki görselleri inceleyen bilim dalları hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Zooloji	Meteoroloji	Oseonografya	Jeomorfoloji
B)	Pedoloji	Zooloji	Petrografi	Kartografya
C)	Limnoloji	Jeomorfoloji	Kartografya	Pedoloji
D)	Jeomorfoloji	Limnoloji	Zooloji	Kartografya
E)	Klimatoloji	Kartografya	Jeomorfoloji	Petrografi

2.

Laterit toprak

Yan tarafta verilen görselle ilgili araştırma yapan bir bilim insanı aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanır?

A) Hidrojeoloji

B) Pedoloji

C) Hidroloji

D) Oseonografya

E) Potamoloji

3. Fizikî coğrafya; yeryüzünde meydana gelen iklim, doğal bitki örtüsü, yeryüzü şekilleri, toprak oluşumu vs. olayların oluşum nedenlerini, süreçlerini ve insanla olan karşılıklı ilişkilerini inceler. Bu incelemeler konularına göre çeşitli dallara ayrılarak yapılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi fizikî coğrafyanın alt dallarından biri değildir?

- A) Klimatoloji B) Hidrografya C) Kartografya
D) Ekonomik coğrafya E) Jeomorfoloji

4. I. Volkanizma sonucunda verimli tarım arazileri oluşur.
II. Endonezya, Japonya ve İzlanda'da aktif volkanlara rastlanır.
III. Turuncgil tarımı, iklim koşulları sebebiyle daha çok Akdeniz iklim bölgelerinde yapılır.

Yukarıda verilenler coğrafyanın ilkeleriyle eşleştirildiğinde hangisi doğru olur?

	I	II	III
A)	Nedensellik	Dağılış	Bağlantı
B)	Bağlantı	Nedensellik	Dağılış
C)	Bağlantı	Dağılış	Nedensellik
D)	Nedensellik	Bağlantı	Dağılış
E)	Dağılış	Nedensellik	Bağlantı

5. Canlıların yeryüzüne dağılışını ve bu dağılışa etki eden faktörleri inceler. Bu incelemeler sırasında biyoloji, botanik (bitkiler bilim), zooloji (hayvanlar bilimi) ve tıp gibi bilimlerden yararlanır.

Fizikî coğrafyanın özellikleri verilen alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hidrografya B) Kartografya C) Biyocoğrafya
D) Klimatoloji E) Jeomorfoloji

6. **Aşağıdakilerden hangisi coğrafya öğrenmenin yararları arasında gösterilemez?**

- A) Ülkemizi ve dünyayı tanırız.
B) Doğa olaylarına karşı tedbir alabiliriz.
C) Bazı kimyasalları tanıyarak sağlıklı ve hijyenik bir yaşama sahip olabiliriz.
D) Doğa olaylarını, sebep sonuç ilişkisi çerçevesinde algılar, bu olayların dağılışını öğreniriz.
E) Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını öğrenerek bu kaynakların ülkemizin kalkınmasındaki önemini kavrayabiliriz.

7. **Coğrafyanın gelişimini sağlayan bilim insanlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

- A) Mesudî, Yeni Çağ'ın önemli coğrafyacılarından biridir.
B) Carl Ritter, beşerî coğrafyanın kurucusu sayılmaktadır.
C) Piri Reis, yazdığı "Cihannüma" adlı eserinde dünyanın birçok yeri hakkında bilgi vermiştir.
D) Uluğ Bey, Dünya'nın çevresel uzunluğunu, yarıçapını ve 1 meridyen yayının uzunluğunu hesaplamıştır.
E) MÖ 64-MS 24 yılları arasında yaşamış olan James Cook, Dünya'nın yuvarlak olduğunu ve Evren'in ortasında yer aldığını öne sürmüştür.

8. **Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Piri Reis-Kitab-ı Bahriye
B) İbn-i Haldun-Mukaddime
C) Evliya Çelebi-Seyahatname
D) Bernhard Varenius-Kitabu Roger
E) Alexander Von Humboldt-Kosmos

9. **Aşağıdakilerden hangisi Yakın Çağ'da coğrafya bilimine katkı sağlayan bilim insanlarından biridir?**

- A) Aristo B) Herodot C) Strabon
D) Frederic Ratzel E) Biruni

1. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Çağ'da coğrafyanın gelişimini sağlayan bilim insanlarından biridir?

A)

İbn-i Sîna

B)

İbn-i Haldun

C)

Biruni

D)

Uluğ Bey

E)

Piri Reis

2. • "Geographica Syntaxis" adlı eserinde küresel dünya yüzeyinin haritalama yöntemlerini anlatmıştır.
• Başta dünya haritası olmak üzere çeşitli haritalar çizmiştir.
• Eserinde 8.000 kadar yerin adını listelemiş, bunlardan 400 kadarının koordinatlarını gerçeğe yakın bir şekilde göstermiştir.

Buna göre sözü edilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

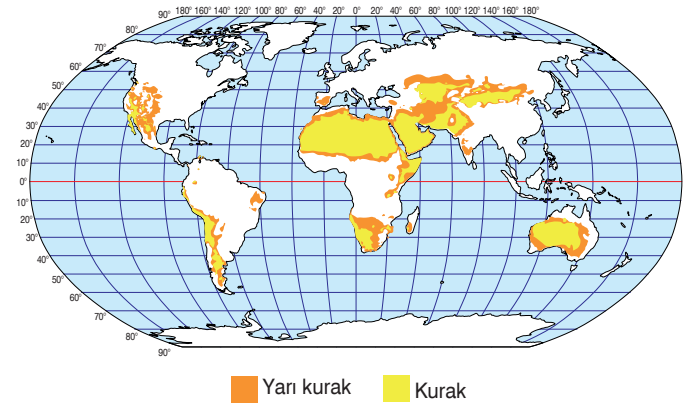
- A) Herodot B) Evliya Çelebi
C) Batlamyus D) Frederic Ratzel
E) Alexander Von Humboldt

3. I. İlk Çağ'da coğrafya basit gözlemler ve bu gözlemlerden elde edilen bilgilerden yararlanılarak hazırlanmış temel harita çizim denemeleriyle başlamıştır.
II. Yakın Çağ'da olaylar ve olguların sebep ve sonuçları ile karşılaştırmalarına değinilmeye başlanmıştır. Coğrafyanın yöntemi bu çağda oluşturulmuştur.
III. Erotesthenes önemli Yeni Çağ coğrafyacılarından biridir.
IV. Tunus'ta doğmuş olan Muhammet İdrisi'nin "Mukaddime" isimli eserindeki fikirlerinin etkileri günümüz bilim dünyasında devam etmektedir.

Verilenlerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Aşağıdaki haritada önemli çöl bölgeleri gösterilmiştir.

Dünya nüfusunun önemli bir bölümünün su kıtlığı yaşadığı düşünülürse gösterilen alanlar coğrafyaya yardımcı bilimlerden hangisinin doğrudan inceleme sahasıdır?

- A) Kartografya B) Jeomorfoloji C) Hidrografya
D) Petrografi E) Zooloji

5. Nüfusun özelliklerini, dağılışını, değişimini, nüfus hareketlerini ve politikalarını; bunların coğrafi ortamlar ve olaylarla etkileşimini inceleyen bilim dalıdır.

Tanımı verilen bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkeoloji B) Jeomorfoloji C) Klimatoloji
D) Demografi E) Biyocoğrafya

6. **I** Tundra iklimi 60°-70° enlemleri arasında görülür.
- II** Merkezler arasındaki basınç farkı arttıkça rüzgârın hızı artar.
- III** Ülkemizde Zonguldak, Karabük, Sivas ve Iskenderun gibi yerlerde demir-çelik fabrikaları bulunur.
- IV** Yer kabuğunu oluşturan levhaların yanıl olarak hareket etmesi sonucu depremler meydana gelir.

Verilenlerden hangileri coğrafyanın dağılış ilkesiyle ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. • İklim olaylarını inceleyen bilim dalıdır.
• Elde ettiği veriler sonucunda iklim tiplerini ve etki alanlarını ortaya çıkarır.
• Araştırmalarını yaparken büyük ölçüde meteoroloji biliminin verilerinden yararlanır.

Bu bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jeomorfoloji B) Biyocoğrafya C) Jeomorfoloji
D) Kartografya E) Klimatoloji

8. Yerkürenin çevresini ilk olarak kesin bir biçimde hesaplayan bu amaçla, Assuan ve Iskenderiye arasındaki meridyen yayının derece hesabıyla uzunluğunu buldu. Meridyen yayının uzunluğunu ve ondan yararlanarak Dünya'nın çevre uzunluğunu Ekvator'u hesaplamış, çalışmalarını "Geographika" adlı eserinde toplamıştır. Dünya üzerindeki yerleşik alanların sınırlarını, hazırladığı bir haritada gösteren matematik coğrafyacısıdır.

Boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Strabon B) Carl Ritter
C) Eratosthenes D) Evliya Çelebi
E) Alexander Von Humboldt

9. İlk Çağ'da coğrafya temel gözlemler ve bu gözlemlerden elde edilen bilgilerden yararlanılarak hazırlanan basit harita çizim denemeleriyle başlamıştır. Bu dönemde evrenin oluşumuyla insan ve doğanın kaynağını anlama çabası da coğrafyaya yön vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu dönemde coğrafyanın gelişimine katkı sağlamıştır?

- A) Strabon B) Biruni C) Uluğ Bey
D) Evliya Çelebi E) Piri Reis

10. **Yakın Çağ'da coğrafya biliminin gelişimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

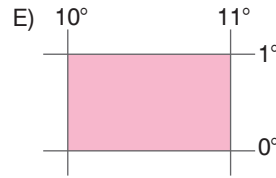
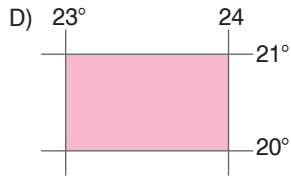
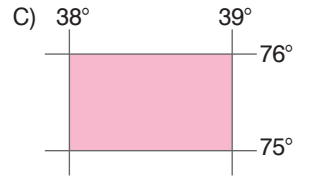
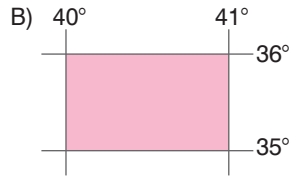
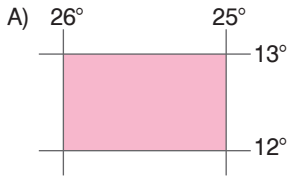
- A) Farklı yerlere yapılan geziler tanıma ve tanıtmaya yerine bilimsel amaçlarla yapılmıştır.
B) Coğrafyanın gerçek anlamıyla bilimsel kimliğe kavuştuğu dönemdir.
C) Aristo, Herodot ve Batlamyus gibi bilim insanları bu dönemde yaşamıştır.
D) Çağdaş coğrafya olarak adlandırılan bu dönemin günümüzde de devam ettiği kabul edilmektedir.
E) Alexander Von Humboldt, Frederic Ratzel ve Carl Ritter dönemin önemli bilim insanlarıdır.

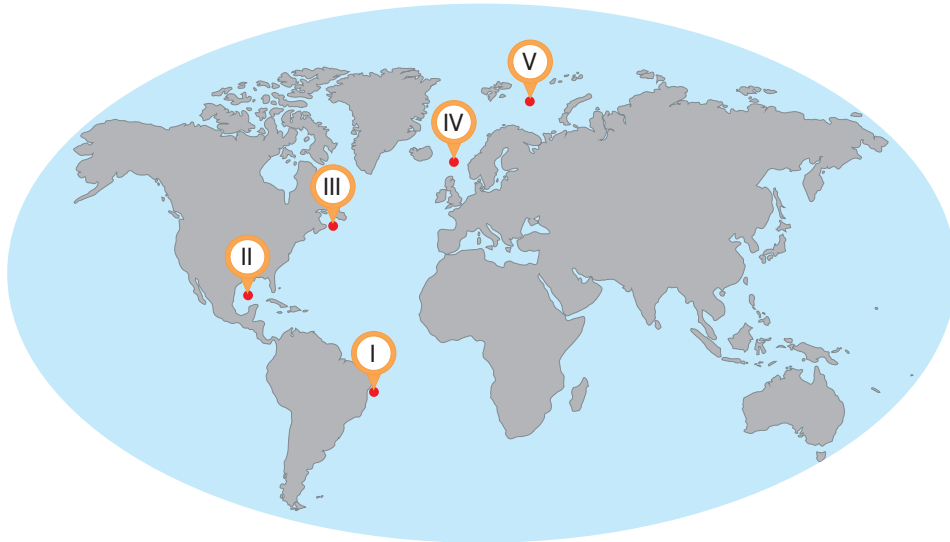
- Dünya'nın kutuplardan basık, Ekvator'dan şişkin kendine özgü şekline **geoit** adı verilir. Bu şeklin oluşmasında Dünya'nın kendi eksenini etrafındaki dönüşü etkili olmuştur. Dünya'nın şeklinin sonuçlarını ikiye ayırabiliriz:
- **Dünya'nın geoit şeklinin sonuçları:** Yer çekimi Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe artar. Ekvator'un çevresi bir meridyen dairesinin çevresinden uzundur. Ekvator'un yarıçapı, kutupların yarıçapından uzundur.
- **Dünya'nın küresel şeklinin sonuçları:** Dünya'nın bir yarısı aydınlık iken diğer yarısı karanlıktır. Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısı Ekvator'dan kutuplara doğru küçülür. Paralellerin çevre uzunlukları kutuplara gidildikçe kısalır. Meridyenler arası mesafe kutuplara doğru gidildikçe azalır. Çizgisel hız Ekvator'dan kutuplara doğru azalır. Harita çizimlerinde hatalar oluşur. Sıcaklık kuşakları oluşur. Kutup Yıldızı'nın görünüm açısı Kuzey Kutup Noktası'ndan Ekvator'a doğru küçülür.

1. Aşağıda beş merkezin coğrafi koordinatları verilmiştir.

Buna göre merkezlerin hangisinde çizgisel hız diğerlerine göre daha azdır?

2. Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı daralır. Buna bağlı olarak denizlerin sıcaklık ve tuzluluğu azalır.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde tuzluluk daha azdır?

A) I

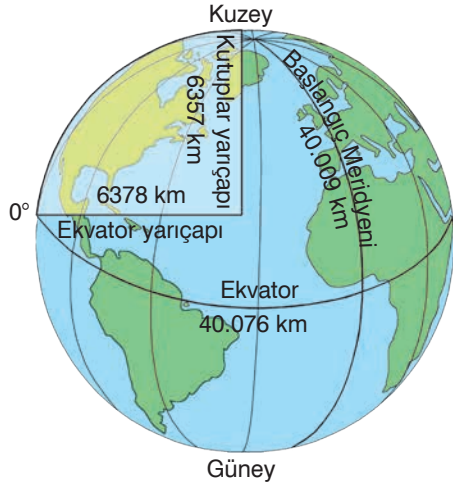
B) II

C) III

D) IV

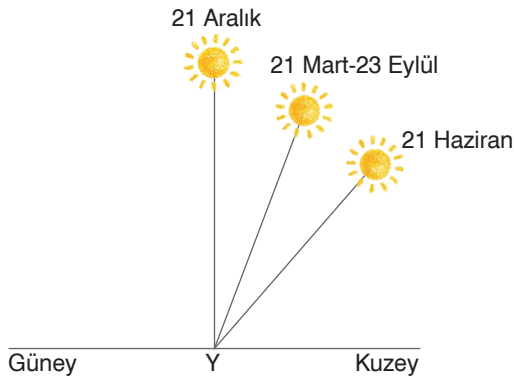
E) V

3. Dünya'nın kutuplardan basık, Ekvator'dan şişkin kendine özgü şekline "geoit" adı verilir.

Aşağıdakilerden hangisi dünyanın geoit şeklinin sonuçlarından biridir?

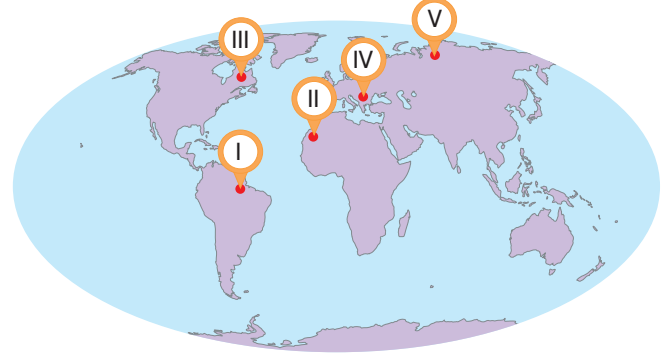
- A) Dünya'nın bir yarısı karanlık iken diğer yarısı aydınlıktır.
B) Ekvator'un çevresi bir meridyen dairesinin çevresinden uzundur.
C) Paralellerin çevre uzunlukları kutuplara gidildikçe kısalır.
D) Meridyenler arası mesafe kutuplara doğru gidildikçe azalır.
E) Kutup Yıldızı'nın görünüm açısı Kuzey Kutup Noktası'ndan Ekvator'a doğru küçülür.
4. Aşağıda Y kentinde farklı tarihlerde öğle zamanı Güneş'in gökyüzündeki konumu verilmiştir.

Buna göre Y kenti aşağıdaki enlemlerden hangisinde bulunur?

- A) 23°27' Güney
B) 23°27' Kuzey
C) Ekvator
D) 35° Güney
E) 35° Kuzey

5. Dünya'nın günlük hareketine bağlı olarak gece-gündüz sürelerinde değişim yaşanmaktadır.

Buna göre haritadaki numaralanmış alanların hangisinde bu değişim en azdır?

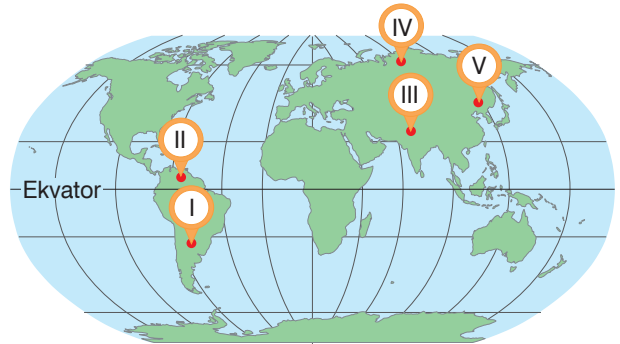
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinde, güneş tam doğudan doğar ve batıdan batar. Bu tarihlerin dışında güneş tam doğudan doğup tam batıdan batmaz.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yer ekseninin eğikliği
B) Dünya'nın geoit şekli
C) Dünya'nın küresel şekli
D) Yörüngenin elips biçiminde olması
E) Çizgisel hızın kutuplara gidildikçe azalması

- 7.

Haritadaki numaralanmış alanların hangisinde yer çekimi diğerlerine göre daha fazladır?

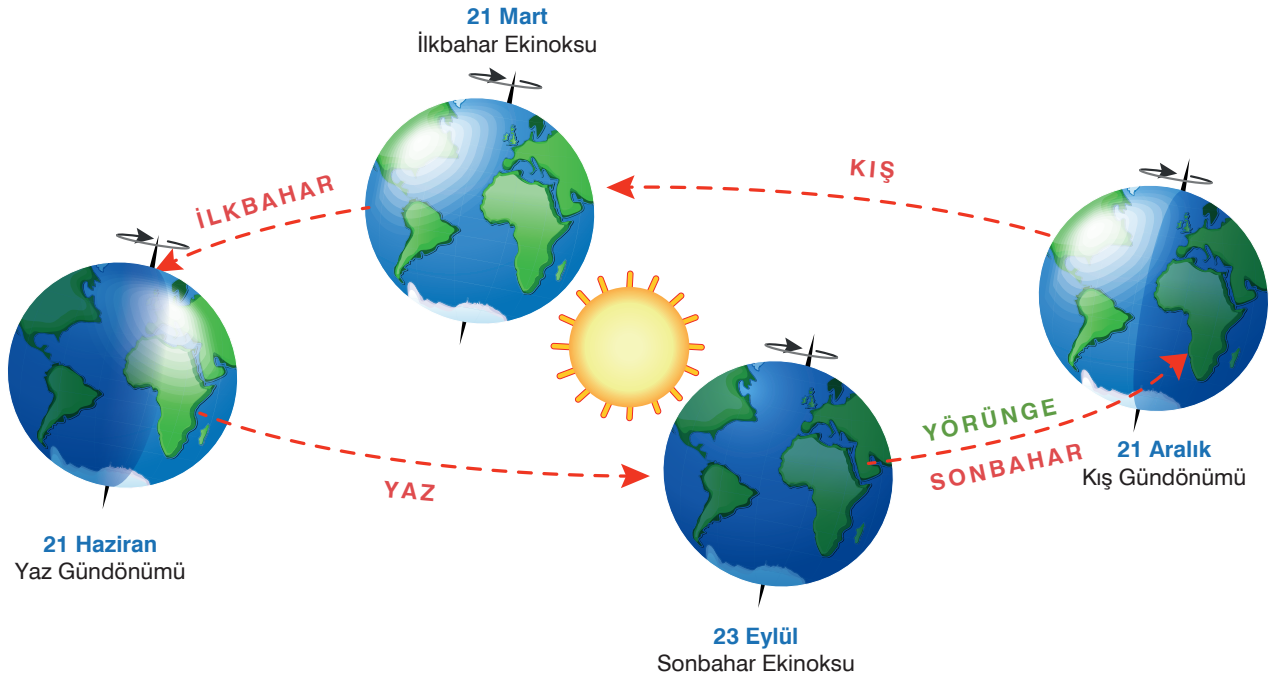
- A) I B) II C) III D) IV E) V

Dünya'nın hareketleri ikiye ayrılır:

- **Günlük hareket:** Dünya kendi ekseninde batıdan doğuya doğru döner. Bir dönüşünü 24 saatte tamamlar. Bu süreye **bir gün** denir.
- **Günlük hareketin sonuçları:** Gece ve gündüz birbirini takip eder. Günlük sıcaklık farkları oluşur (buna bağlı olarak günlük basınç farkları, meltem rüzgârları ve fiziksel çözülme oluşur). Yerel saat farkları oluşur. Sürekli rüzgârlar ve okyanus akıntılarının yönlerinde sapmalar oluşur. Dinamik basınç merkezleri oluşur. Güneş ışınlarının bir merkeze düşme açısı gün içinde değişir. Gün içinde gölge boyları ve yönleri değişir. Coğrafi yönler belirlenir.
- **Yıllık hareket:** Dünya kendi ekseninde dönerken aynı zamanda Güneş'in etrafında da döner. Bu dönüşünü 365 gün 6 saatte tamamlar. Bu süreye **bir yıl** denir.
- **Yıllık hareketin sonuçları:** Mevsimler oluşur. Aynı anda farklı yarım kürelerde farklı mevsimler yaşanır. Güneş'in doğuş-batış saatleri ve yerleri değişir. Gece-gündüz süreleri değişir. Dönenceler ve kutup dairelerinin sınırları belirlenir. Matematik iklim kuşakları oluşur. Aydınlanma dairesi sürekli olarak yer değiştirir. Güneş ışınlarının bir merkeze düşme açısı yıl içinde değişir. Yıl içinde cisimlerin gölge boyları değişir.

1. Dünya'nın Güneş çevresinde dönerken izlediği yola "yörünge" adı verilir. Dünya'nın yörüngesi elips şeklindedir.

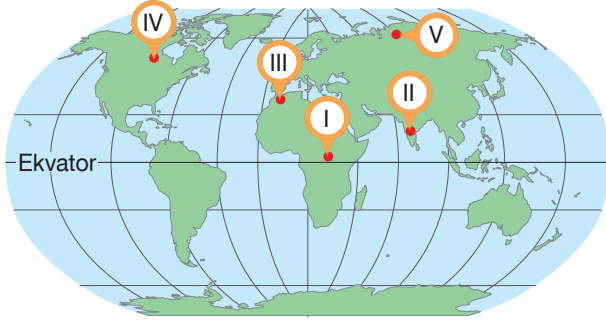
Buna göre

- 30° ve 60° enlemlerinde dinamik basınç merkezlerinin oluşması
- Kuzey Yarım Küre'de sonbahar ekinoksunun 21 Eylül yerine 23 Eylül'de yaşanması
- Sürekli rüzgârlar ve okyanus akıntılarının yönlerinde sapmalar olması
- Dünya'nın Güneş'e olan uzaklığının değişmesi

durumlarından hangileri Dünya'nın yörüngesinin elips şeklinde olmasının sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

2.

Haritadaki numaralanmış alanların hangisi güneş ışınlarını daha büyük açıyla alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

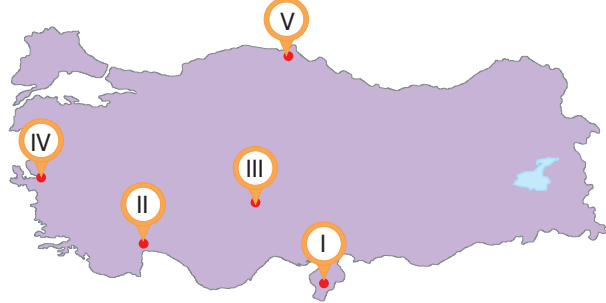
3.

Ekvator'dan Kutuplara Gidildikçe		
	Artış Görülenler	Azalma Görülenler
I	Tan ve gürup süresi	Sıcaklık ortalamaları
II	Atmosfer kalınlığı	Gölge boyları
III	Gece-gündüz süre farkı	Kalıcı kar sınırı yükseltisi
IV	Yer çekimi	Çizgisel hız
V	Güneş ışınlarının tutulma oranı	Güneş ışınlarının düşme açısı

Verilen tablonun doğru olabilmesi için hangi satırdaki cümleler yer değiştirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

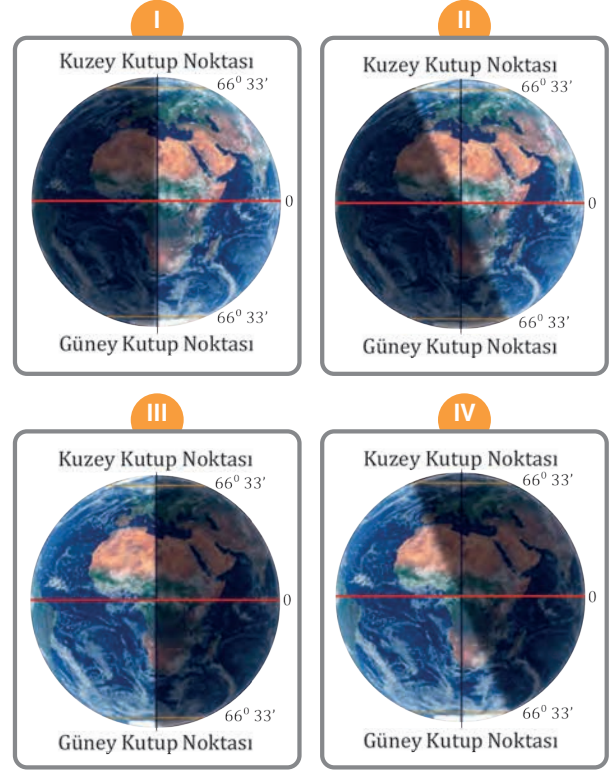
4.

Haritada numaralanmış merkezlerin hangisinde yer çekimi diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

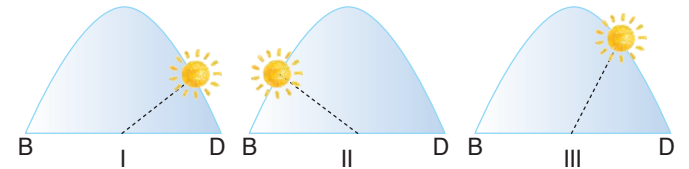
5. Aşağıda Dünya'nın Güneş karşısında belirli tarihlerdeki konumu gösterilmiştir.

Buna göre Dünya, Güneş karşısında yukarıdaki konumların hangisindeyken ekinoks durumu yaşanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Şekilde üç farklı merkezde Güneş'in aynı anda ufuktaki konumları gösterilmiştir.

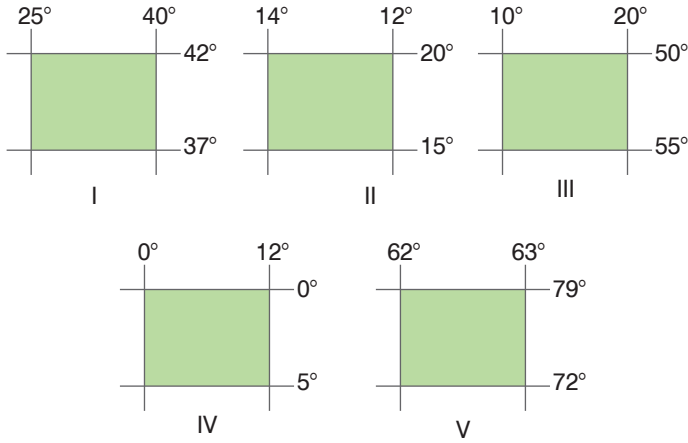

Buna göre merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II numaralı merkez en batıda yer alır.
B) I numaralı merkez en batıda yer alır.
C) II numaralı merkez diğer merkezlerin doğusunda yer alır.
D) III numaralı merkez, II numaralı merkezin batısında bulunur.
E) I ve II numaralı merkezler arasında yerel saat farkı daha fazladır.

1. Aşağıda beş merkezin koordinatları gösterilmiştir.

Merkezlerden hangisinin iz düşüm alanı diğerlerine göre daha büyüktür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. 21 Haziran'da X noktası güneş ışınlarını öğle zamanı 80°lik açı ile alırken Y noktası öğle zamanı güneş ışınlarını 70°lik açı ile almaktadır.

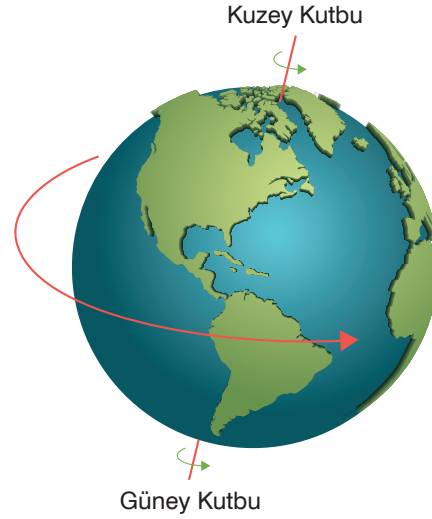
Bu bilgilerden hareketle;

- I. İki noktanın da Kuzey Yarım Küre'de olduğu
- II. X noktasının, Y noktasına göre Yengeç Dönencesi'ne daha yakın olduğu
- III. İki noktanın da üzerinde buldukları meridyen yaylarının farklı olduğu
- IV. X noktasına gelen güneş ışınlarının Y noktasına göre atmosferden geçerken daha kısa bir yol aldığı

iki nokta ile ilgili yukarıda verilenlerden hangisi kesin değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

3. Dünya kendi ekseninde batıdan doğuya doğru sürekli bir dönüş hareketi yapar. Bu hareketini 24 saatte tamamlar. Bu süreye "bir gün" denir.

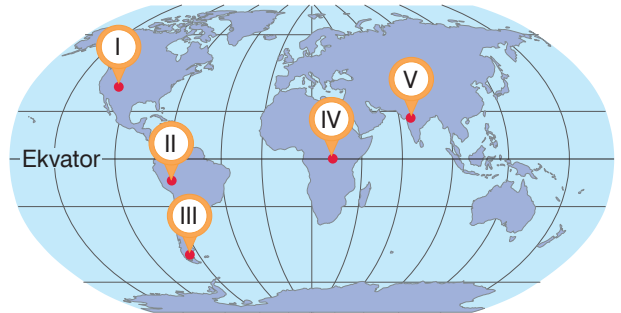
Buna göre

- I. Matematik iklim kuşakları oluşur.
- II. Sürekli rüzgârlar ile okyanus akıntılarının yönlerinde sapmalar oluşur.
- III. Aynı anda farklı yarım kürelerde farklı mevsimler yaşanır.
- IV. Meltem rüzgârları oluşur.

sonuçlarından hangileri günlük hareket ile ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

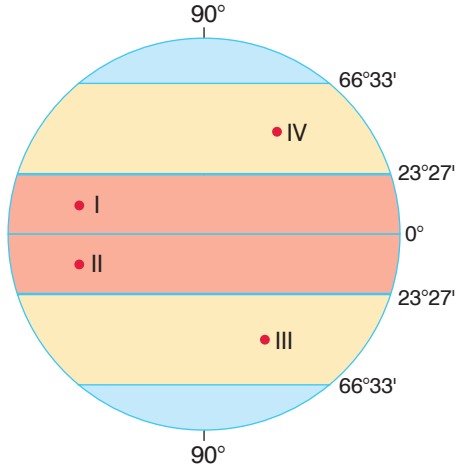
4.

Haritadaki numaralanmış merkezlerin hangisinde 21 Haziran tarihinde gece süresi en uzundur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

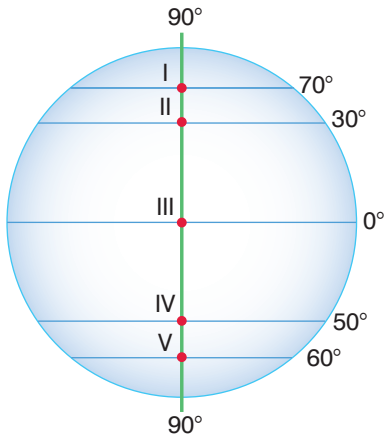
5.

Yukarıdaki şekilde verilen merkezlerden hangileri Güneş ışınlarını yılda iki kez dik açıyla alır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6.

Numaralanmış merkezlerin hangisinde 21 Mart tarihinde öğlen 12:00'de cismin gölgesinden yararlanılarak yön bulunamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

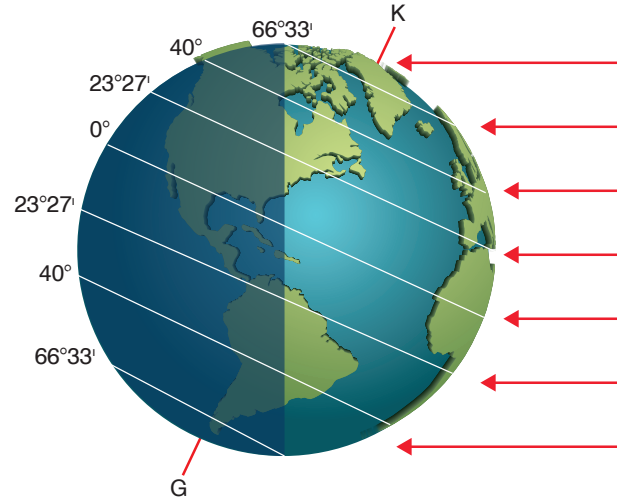
7.

Haritadaki numaralanmış alanların hangisinde 21 Haziran tarihinde en uzun gündüz yaşanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıda Dünya'nın Güneş karşısında belirli bir tarihteki konumu gösterilmiştir

Buna göre Dünya yukarıdaki konumdayken ülkemizde

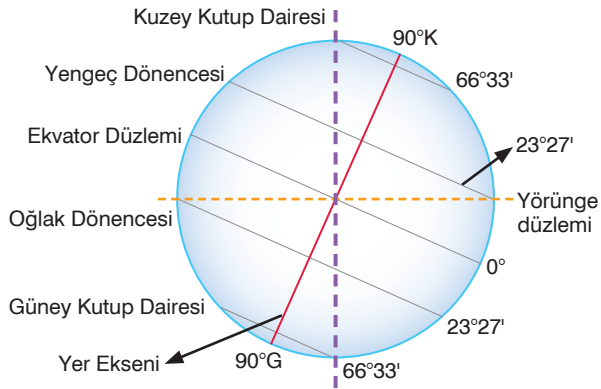
- I. Cisimlerin gölge boyu en kısadır.
II. Güneyden kuzeye gidildikçe gece süresi uzar.
III. Güneş ışınları en büyük açıyla gelir.
IV. Gündüz süresi en kısa, gece süresi en uzundur.

durumlarından hangileri yaşanır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

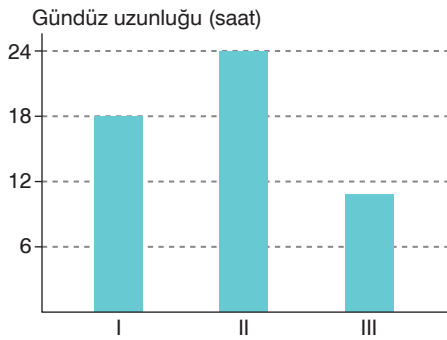
1. Yerküre'nin yörünge düzlemi üzerindeki duruşu dik değildir. Yörünge düzlemi ile yer eksenini arasında $66^{\circ}33'$ lık bir açı vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi eksen eğikliğinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Şubat ayı 28 gün sürer.
B) Matematik iklim kuşakları oluşur.
C) Aydınlanma çizgisi, kutup daireleri ve kutup noktaları arasında yer değiştirir.
D) Güneş ışınları yıl içinde sadece dönenceler arasında kalan noktalara dik açı ile düşer.
E) Güneş ışınlarının bir noktaya düşme açısı yıl içinde değişir. Bu duruma bağlı olarak gölge boyu ve sıcaklık değerleri de yıl içinde değişir.

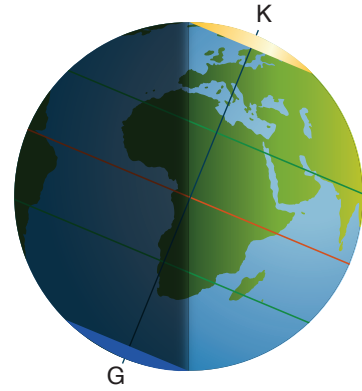
2. Aşağıdaki grafikte üç merkezin 21 Haziran'daki gündüz uzunluğu verilmiştir.

Buna göre merkezlerin çizgisel hızı en az olandan, en fazla olana doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-II-III
B) I-III-II
C) II-I-III
D) II-III-I
E) III-II-I

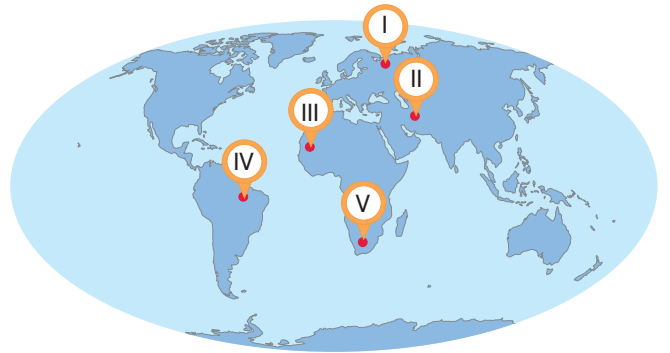
3. Şekilde Dünya'nın Güneş'in karşısında belirli bir tarihteki konumu gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Dünya şekildeki konumdayken gerçekleşen durumlardan biri değildir?

- A) Aydınlanma çemberi kutup dairelerinden geçer.
B) Oğlak dönencesinde güneş ışınlarının atmosferde tutulma ve yansımaları en azdır.
C) Kuzey yarımkürede en uzun gündüz, Güney yarımkürede ise en uzun gece yaşanır.
D) Kuzey yarımkürede yaz, Güney yarımkürede ise kış mevsiminin başlangıç tarihidir.
E) Kuzey Kutup Dairesi'nde 24 saat gündüz, Güney Kutup Dairesi'nde ise 24 saat gece yaşanır.

- 4.

Haritadaki numaralanmış alanlardan hangisinde 21 Aralık tarihinde cisimlerin öğle zamanında oluşturduğu gölge boyu en uzundur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

9 COĞRAFYA

Soru Bankası

Tudem 9. sınıf Coğrafya Soru Bankası'nda beceri temelli yeni nesil sorularla zenginleştirilmiş ve farklı zorluk düzeylerindeki testlerden oluşan 9'u sınav föyü olmak üzere toplam **22 föy** yer almaktadır.

Her bir konu föyü, kavrama ve pekiştirme testlerinden oluşmaktadır:

KAVRAMA TESTLERİ'nde konuyu kavratıcı nitelikte kolay/orta zorluk düzeyinde sorular ve bu soruları çözmekte kılavuzluk edecek **bilgi, dikkat** ve **ipucu** kutuları;

PEKİŞTİRME TESTLERİ'nde kavranılan konuları pekiştirmeye yönelik orta/ileri zorluk düzeyindeki sorular yer almaktadır.

Sınav föyleri ise farklı amaçlar doğrultusunda oluşturulmuştur:

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVLARI, o ünitedeki kazanımları ölçmek amacıyla hazırlanmıştır ve her ünitenin sonunda yer almaktadır.

DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVLARI, birinci ve ikinci dönem kazanımları ile hazırlanmış sorulardan oluşmaktadır ve bu sınavlarla dönem değerlendirmesinin yapılması amaçlanmıştır.

Ayrıca testlerin **tamamı video çözümlü** olup sınav föylerinde **mobil analiz** özelliği bulunmaktadır.

